

givet sin Stilling aldeles bestemt i Fjor. Jeg skal derfor heller ikke spille Tiden med at holde nogen lang Tale, det er fuldstændig ørkesløst, jeg har jo haft fuld god Lejlighed til at udtale mig tilstrækkelig udførligt om denne Sag tidligere, navnlig for to Aar siden, da Lovforslaget var til første Behandling i Tinget. Jeg skal kun sige, at jeg ønsker, at Sagen maa blive fremmet saa hurtig som muligt og komme i et Fællesudvalg, for at der kan blive Mulighed for at finde en Løsning. Jeg har erkendt i Fjor, at der var adskillige af de Forslag, der bleve stillede fra Flertallets Side, som jeg væsentlig be- tragtede som redaktionelle Ændringer, som vi meget godt fra vor Side kunde gaa ind paa, og ligeledes, at der var adskillige andre Punkter, som vi kunde forhandle om, og forhaabentligt komme til Enighed om. Men et vil jeg sige bestemt, nemlig det samme, som jeg sagde i Fjor: Det maa have en Ende med den dobbelte Valgret til kommunale Valg, den er for- dærvelig og gør kun Fortræd. Jeg og mine Meningsfæller holde aldeles bestemt paa den lige og almindelige Valgret til Kommunernes Styrelse. — Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger og i øvrigt anbefale Forslaget til hurtig Fremme.

Frijs-Frijsenborg: Jeg kan ganske slutte mig til de Udtalelser, der faldt fra det ærede 3die Medlem for 3die Kreds (Tolderlund). Mine Meningsfæller og jeg staa selvfølgelig paa det Standpunkt, som blev indtaget af Landstingets Flertal i Fjor. I øvrigt skal jeg henholde mig til mine Udtalelser i Fjor, at jeg mener, at denne store og vigtige Sag bør gøres bedre kendt, og at der bør tages bestemtere Stilling til den fra Befolkningens Side. De Paastande, som vi have hørt fra anden Side, og sidst i Samlingen i Fjor her i Landstinget, have ikke overbevist os om, at den Stand, om hvis Stilling i Kommunerne paa Landet det nærmest gælder, har taget endelig og bestemt Stilling der- til. Vi mene, at i alt Fald bør man af- vente de kommende Valg, før man endelig beslutter sig til at foretage Forandringer i det nu bestaaende. De Herrer fra den anden Side paastaa, at det ikke er nød- vendigt at vente, at man tilstrækkelig mange Gange har hørt Udtalelser derom fra Befolkningens Side. Jeg tvivler dog om, at de have Ret deri. Det er muligt, at jeg har Uret, men det skulde dog undre mig, om denne Stand, der i saa mange

Henseender har vist sin praktiske Sans, skulde være i den Grad gennemsyret af Doktrinarisme, at den kun for Princippet Skyld skulde forlange Forandring paa et Omraade, hvor den bestaaende Tilstand aldrig fra nogen Side er bleven angrebet. Det er nemlig det mærkelige ved denne Sag, at Folk sige: det har hidtil gaaet udmærket godt, Sogneraadene have virket saa godt, som tænkes kunde; vi klage slet ikke over den Maade, hvorpaa de have haandhævet den Ret, de have faaet, men det er Princippet, vi ville til Livs. Skulde virkelig den danske Gaardmandsstand være saa doktrinær, at den siger: Bort med alt det bestaaende, lad Patienten dø, men lad Kuren sejre. Er det virkelig Tilfældet, ja, saa har jeg taget fejl, saa have de andre Herrer Ret. Jeg tvivler imidlertid derom.

Sagen staa saaledes, at mine Menings- fæller og jeg ville altid være rede til, saa snart der fremkommer en Antydning af, at der er Udsigt til en Løsning af Spørgs- maalet, at forhandle det, og forhandle det med Alvor, men vi kunne ikke nægte, at efter Ministerens ensidige Stilling til dette Spørgsmaal ere Udsigterne ikke store for, at Spørgsmaalet kan finde sin Løsning, og derfor tvivle vi ogsaa paa, at det er tjenligt at sætte særlig Kraft ind paa i denne Samling at fremme denne Sag.

H. J. Nielsen: Naar man ser tilbage paa den Tid, i hvilken der har været arbejdet med dette Lovforslag, ser man, at det har haft en meget brydsom Vej. Det er, saa vidt jeg ved, trettende eller maa- ske fjortende Gang, der har været forelagt Lovforslag om den kommunale Valgret, om end i forskellig Skikkelse. Naar der fra flere Sider drages i Tvivl, om der vir- kelig skulde være en Trang til at faa no- get udrettet i den Retning, saa forekommer det mig, at dette, at Forslag har været forelagt alle disse mange Gange, dog er et godt Bevis for, at der virkelig er en Trang til noget i den Retning. Og det forekommer mig ogsaa, at naar man vil se paa det Arbejde, der er gjort i de mange lange Aar, ikke alene i Henseende til den kommunale Valgret, men ogsaa i Henseende til Menigmands Indflydelse paa mange andre Omraader, særlig paa Stats- styrelsens, saa er det mærkværdigt og un- derligt, at man ikke kan faa Øje for, at det virkelig er en Bevægelse, der bunder dybt. Det er ikke en Bevægelse, der er opstaaet paa Grundlag af visse Agitatorers Arbejde, men det er en Bevægelse, som